

GK-054034

Seat No. _____

M. A. (Sem. IV) Examination**March / April - 2019****MA00C - 403 : History***(Environmental History of India)*

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 70

સૂચના : દરેક પ્રશ્નના ગુણ સરખા છે.

- 1 પર્યાવરણ એટલે શું ? પર્યાવરણીય પુરાતત્વ વિજ્ઞાનના વિવિધ પ્રકારોની ચર્ચા કરો. 14

અથવા

- 1 ઈ.સ. 1500 થી 1800 દરમિયાન ભારતમાં ઉદ્યોગો અને તેનાથી થતાં પર્યાવરણના અધઃપતનની ચર્ચા કરો. 14

- 2 પ્રદૂષણ એટલે શું ? દરિયાઈ પ્રદૂષણનાં કારણો વર્ણવો. 14

અથવા

- 2 જંગલ વિનાશ અને પર્યાવરણ પતનની ચર્ચા કરો. 14

- 3 ગ્રીન-હાઉસ-ગેસીસની સાયકલ્સનું પરીક્ષણ કરો. 14

અથવા

- 3 ઈ.સ. 1500 થી 1800 સુધીમાં વાતાવરણમાં ગ્રીન હાઉસ વાયુઓની વધતાં જતાં કેન્દ્રિકરણની પ્રક્રિયા પર નોંધ લખો. 14

- 4 ગ્લોબલ વોર્મિંગથી આબોહવામાં થતાં ફેરફારોની ચર્ચા કરો. 14

અથવા

- 4 વૈશ્વિક ગરમી, સમુદ્ર અને સમુદ્ર સ્તર વૃદ્ધિ વચ્ચેના સહસંબંધને મૂલવો. 14

- 5 ટૂંકમાં જવાબ આપો : 14

(1) ટ્રોપોસ્ફીયર (ક્ષોભમંડળ) એટલે શું ?

(2) પર્યાવરણાવિદ તરીકે રોક્ષબર્ગ.

(3) હવાને પ્રદૂષિત કરતાં બે ઉદ્યોગોના નામ લખો.

- (4) જંગલ વિનાશ માટેના બે કારણો.
- (5) પ્રદૂષિત પાણી પીવાથી થતાં રોગોના નામ લખો.
- (6) ગ્રીન-હાઉસ ઈફેક્ટ કોને કહેવાય ?
- (7) પર્યાવરણને પ્રદૂષિત કરતાં બે કારણો.
- (8) જૈવ વૈવિધ્યને કઈ કઈ બાબતોથી નુકસાન થાય છે ?
- (9) IPCCનું પૂરું નામ લખો.
- (10) મિથેનનો મુખ્ય સ્ત્રોત કયો છે ?
- (11) ઓઝોન વાયુ વાયુમંડળમાં કેવા પ્રકારની ભૂમિકા ભજવે છે ?
- (12) આબોહવા પરિવર્તનમાં કયા ઘટકોનો સમાવેશ થાય છે ?
- (13) પ્રદૂષણ ફેલાવતા બે વાયુઓના નામ લખો.
- (14) પર્યાવરણ સુરક્ષા ધારો કઈ સાલમાં પસાર થયો ?

ENGLISH VERSION

Instruction : Each question carries equal marks.

1	What is environment ? Discuss the different types of Archeology of environmental science.	14

OR

1	Discuss the industry and environment degradation in India during 1500-1800 AD.	14

OR

2	Discuss the deforestation and environmental degradation.	14

3	Evaluate the cycle of the Green House Gases.	14

OR

3	Write an account of the process of increasing concentration of Green House Gases in the atmosphere during 1500-1800 AD.	14

4 Discuss the effects of the global warming on the climate. 14

OR

4 Evaluate the correlation among global warming, ocean and the rising sea level. 14

5 Write answers in brief : 14

- (1) What is Troposphere ?
  - (2) Roxburgh as an environmentalist.
  - (3) Name atleast two industries which are causing the air pollution.
  - (4) Write two reasons of deforestation.
  - (5) Mention the names of diseases caused due to polluted drinking water.
  - (6) What is Green House effect ?
  - (7) Write two causes of environmental pollution.
  - (8) Which are the factors causing harms to the bio-diversity ?
  - (9) What is full name of IPCC ?
  - (10) Which are major source is of Methane ?
  - (11) What is the role of ozone layer in the atmosphere ?
  - (12) Mention the factors which causes for climate change.
  - (13) Write names of two gases which spread pollution in air.
  - (14) In which year the resolution for saving environment was passed ?
-